[B]OLŞOVIIZMIIN 30 ƵILIIN OI MANDAG!

Proletaarnuud negedegtin — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin
YNEN

namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-ebleliin emenees eder byri niitelegdene. Ƶiide garça baina.

1933 onii ijyyli 30 nii eder
№ 173 (1030)

Zakika yne
Sara byrtiin 2 tek. 50 mөnge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 mөnge

YNENII KOROONII AADRIS
Центросоюзная 19
Телефонная: редактора 34 секретаря 323.

„Bolşoviizm вol ulas tөriin вodoliin uraskal вa ulas tөriin nam вolon 1903 ondo, manai namiin 2-dugaar kural deere вyriden, вii вolson".

(LEENIN).

TYYKETE DAATA

(Namiin kojordugaar kuraliin 30 daki oido)

[B]odorkoilolgoor bolşo[v]iriin bodoliin uraskal [ba] nam bolon, manai [dugaar] kural deere by[ri]ondo bii bolson. Ene [...]ees 2-dugaar kuraliin [ma]nai namiin koişonki [...]tei kamta bykedele[...]viizmada gyn jike ud[...]i ile azai.

[...]n bol gyiced byride[...]iin bodoliin uraskal [...]kiin urida өөriin tyy[...] kөgzөliin jike zam [...]e yjiin social—demo[...]toriin eldeb tөrөliin [...]raskaluudtai gam kai[...]temceseнees maarksiin [...]asuudaluudigi tuiliin [...]n. Oros oronii aza[...]las tөriin kөgzөliin [...]nees gyneer şinzelen [...]isan angiin kycenyy[...]cegnen XX dugaar [...]le bolşoviizm Leeninii [...]yjiin—,imperialiizmiin [...]riin kubiskalnuudiin [...]etei bariidasan keter[...]i probleemanuudigi

[...]o namiin 2 dugaar [...] bolson bolşoviigiin [...]ideliigi kangan çada[...]kuralaas urida (1894 [...]n erkilesen gyn jike [...]namiin kubiskaliin ulas [...]elmөri kereglegdesen

[...]zuunii syyliin ba XX-[...]ekinii Oros oronii [...]n baidaliigi ileryylke [...]oriin kөdөlmөrinyyd [...]riin yyrgenyydte ceg[...]namiin programm takti[...]i tabisan ba өөriingөө [...]biçegyyd ba debteryyd [...] marksiizmiin teoriiin [...]gi tuiliin deere өrgө[...]yjede zokiooson yzel [...] yndeee bolşoviiz[...]surtaaliin zebsegleliin [...]i bolno.

[...]iin nөked gedeg jym[...]riingөө ertiin debter [...]1894 ondo [...] Leenin tyykeer bolgon [...]prolitaarinariin өmөnө [...]rge ilaltada komuniis [...]tkai asuudaliigi ton [...] tabisan. Ene yyrgiigi [...]tula oros oronii pro[...]i ene ecesiin zoriligii[...]i keregte çukala saad [...]i zasagiigi uanagaa[...]neceke josotoi baisan. [...]mokraad kubiskaligi [...]koinoos temeeze pro[...]l өөrtөө kөtөlgөçiin [...]a ba byke kubiskalta [...]a gyyyenyydiin kaan[...]temcelliigi oroiloko

[...]yjede komuniis mani[...]Maarksiin kelsen yge[...]alan gancala proletaa[...]ancakan ecesteni kyr[...]miin koinoos temeeceni [...]n keterkeilen tem[...]n.

[...]nuudiin syylde prog[...]udaluudiigi zokiooko [...]dugaar 2-dugaar ku[...]ogdoson programiin [...]ebleke zuuraa Leenin [...]i digtatuur tukai asuu[...]al ene erilgiin gyiced[...]letaarinar ba tyynii [...]diingөө tyykete daal[...]gyicedkyylen çadakii[...]nedeze, gol asuudal [...]san.

[...]yjede Leenin bol byr[...]ziilig demokraad kubiskaliin beledkeliin qrobleemiigi proletaariiin kubiskaliin tula temeceltei çanga kolbon negenees negөөdөө kөgzөn oroko tukai asuudal tabisan. Enyyn dөөrees ulamzalan prolitaarinariin kolbooton bolko tariaaçad, koloonitin arapuud g.m. te kangasan jum.

Ziziken byteegçediin baidal ba çadaliigi şinzelen oros orondo kapitaliizmiin kөgzөleer patriakaal kolboonii keterkei jikeer ebdereze baisaniigi temdeglen, Leenin bol manai namiin tariaaçanii dunda kiike kөdөlmөriin yyrgenyydiigi zokiooҙo өgsөn ygeitei ba dunda çadaltai tariaaçadiigi proletaarinuud teişe tatan abkiigi çukala zorilgo bolgon tabisan.

Leenin bol ede bykii programa bejelyylke jabadalani katuu çanga, negedemel, ebtei proletaariin nam ygeigeer bytөke ygei baina geze ynekөөrөө zөb oilgood, tere bykii yjede tiime nom baiguulka beledkel ba namiin temeceldө oroilozo çadaka profisional-kubiskalçanariin kaadra kөmyyzyylke jabadaliigi өөriingөө gol çukala zorilgo bolgon tabisan.

Enyynii eceste, teooriigi bodoto kөdөlmөritei kөdөlmөrçenii nitiin temeceltei kolboko kolbooogi bejelyylze, Leenin bol eldeb zysenii oportunismiin zabdalgiigi butocokizo ede arad niitiigi an giin ulas tөriin temeceldө-elsyylke, ene temeceliigi kapitaaliin açatusa kamgaalka jabadalda-tusalalçaka zam bolko liberaaliin zamaar zoriulan jabuulkiin tula jikeken oroldolgo gargasan baina.

Uçar iimede, deere kelesenii josoor Leenin bol kөdөlmөrçenii kөdөleenii dunda ba namiin dunda gargasan eldeb zysenii oportunizmiin jabadaltai temeceke temeceldө tiime imagta jikeken sanal bolod tabisan baina. 2 dugaar kuraliin urida biçesen өөriingөө „Juu kiike"gesen aldarta debter dotoroo tere bol kubiskalta proletaariin josoor delekeegi şinzelekiin telөө temeceze oportunistanar ba ekin tyryyn tere cagta namda zyreçen, Leenin ba „Oçonii" emkidkeliin yzeliigi zyreçeze temecel jabuulkiigi kycesen ba tere cagiin social-demokraadiin kөdөlmөride garsan eldeb zysenii kystaarniiçestvo ba separatiizmiigi duraarani tabisan oportunismiin eldeb yzeliini nege muu yzel bolko kөdөlmөrçenii keregten gedegtei eris temecesen baina juma.

Kubiskalta tiooriin telөө, itegeltei, katuu, tebzөsөn namiin telөө, temeceke tem eelde 1900 onii syylde Leeninii kyçeer emkidkegdesen „Oçon" geze sonin aguu jikeken udkatai baisan. „Oçon" bol Leeninii yzel surtaliigi tonsainaar nebteryylegçe baisan, ene josoor „Oçon" bol ekin tyryyçiin bolşoviig sonin geze nerelegdeke josotoi. „Oçonii" redaagca bol өөriingөө bykii yndesen zuramta zaabaridaa Leeninii gurimaar yndeselze, namiigi emkidkeke jabadalda gancakan çek surtaliin bişe mөn bodoto kөdөlmөriin gol jabuulka çukala tөbiini baisan. Enyynees medekede Leenin bol „Oçon" soniniigi emkidkesenii daraa tyy geer ba oçoniikonoor damzuulan rosseen emkinyydtei kolboldozo namiigi bekidkeke negedkeke ba 2 dugaar kuralda beledkeke jaba dalda cucaril ygei kөdөlmөrlөzө өөrөө aikabtar jikeer kөdөlөsөn baina şuu.

Ekin tyryyn Briyysseelide ba tiigeed Loondondo bolkoor koişogdozo 30 ziliin caana cuglarsan (1903 onii ijyyli 30 aavgusta 23) manai namiin kojordoki kural bol „Oçon" soninii zokiooson, namiin programma ba tyynçelen keden olon çukala udkatai taagtikiin ba emkidkeliin togtooluudiigi batalsan ba namiin tөbiin zurgaaniigi sungasan baina.

Kaanta kargis zasagiin galzuu keseeltede zogson ygei niuuca daldaar cuglarsan bөgөөd, tere cagiin social-demokraadiin kubiskalta dali zigyyr ba ali bykii oportunis etegeed kooroondo temeceke temecel ba ton jikeken buliaaldal giin debisker bolson ene kural bol gancakan manai namiin bişe mөn olon ulasiin proletaarinarta bykii koişoki kөdөlmөride namiin ba ulas tөriin talaar aguu jike udkatai baisan. Zarim zarim şiidkeberi gargasan, (ziṣeelbel ystaaviin § 1 tukai asuudalda Leeninde zyreçeze Maartoviin bodomzoor batalsan g. m.) baisan bolooç II kural bol jөrөnkii deeree ynen marksiizmiin surtaltai tuiliin çukala togtool batalza, tyynde kөdөlmөrçenii keregten ba bişe olşe oçondo esergyy jabuulgiigi oportunis bodomzoloigiigi buruu geze şiidkesen. Tus kural bol Leeninii kөtөlbөri dooro bosozo seperatiizmda, nacionaliizamda byyndede zyreçezé ba Poolşo, Liitviin s-d. zygees yndesenii bodolgo tooko ygei yzelde zyreçeze yndesenii asuudalda kojor teeşe cokizo temeceke temeceligi jabuulsan.

„Kamtaran negedekees urida kakasaza ilgarka keregtei"—geze Leenin bol ajaar 1900 ondo bişesen baina. Ene zaabariigi dagaza tere kuralda jikenkini baisan oçon ton bol social demokraadiin bykii oportunis oroskuultai eris şuud kakasan ilgarka Leeninii kөtөlbөri dooro ortodoogçiin (ynen) markasizmiin telөө ba katuu beki namiin telөө temeceke temecel tukai asuudal bol tus kural deere ton jikeken çukala zuramta bolgon tabigdasan baina.

Zygeer, 2 dugaar kuraliin zarlagdasanii yreer uragşaa alkasan social-dimokraadiin kөdөlөөnii jikeken alkam baibaç, talan absan namiin bolşoviig josөnii tөnde eleryylen kesen zaabarinuud, tede zuram josonii çukala togtooluud Leeninii ygeer bol namiin togtooluudta zөbөөr kandaza çadaa edii baigaa socialdimokraadiin zarim kubida daagdaka ygei kereg baisan. Dykergtenii taliin „ymekei koirogoor surçagçada sineken sebşesen bol өşөө ylemze şineken barba" geze Leenin biçene. A „iiskrede butacokigdoson kuuçan oportuniizm bol kuraliin syyleer udaa darui namiin togtooluudta kandaka durа ygei ba kuraliin syyldeç өөsөdiingөө butargaka sandargaka kөdөlmөriigi yrgelzeleer baigaa menşeviizmiin korokoi bolon garça jiresen baina.

„12 zilde" geзen өөriingөө tyyberi debter dotor Leenin biçekedee ton zөb biçene: „Orosiin marksiizm dotorki kojor janziin uraskaligi jөrөnkiigөөr karaka jabadaligi kajaad baikadaa „Ligaal marksiism", ekonomiizma ba „menşeviizma" bol manai namiin tyykiin yrgelzelee bykee yjede kubiskalta bolşoviizmtai eres tes temeceze jiresen tedenii negen udka çanartai tyykete kycel—oportuniizmda kyceliin olon janzaar yzegdesen yzegdel mөn baina ge ze byridkel kiin ygei baiza bolko ygei".

Manai namiin kojordugaar kural bol prolitaar angiin temeceliin kөgzөltө dotoro manai teooriin Leeninii yjiin kөgzөltө ba ene temeceliin deede şatadaa kyrke jabadaltai kolboldoson ugaa çukala çanartai karaa zөrgө tabiza өgsөn. Prolitaariin kubiskaliin telөө temeceke temecel, prolitaariin digtatuuriin telөө temeceke temecel, prolitaarnariin sojuuzniguudiin kubiskalda şilzen orokiin telөө temeceke temecel—ede by gede bol gancakan manai namdotoroo şine kuudasa neekeer yle baran byke delekei deere kubiskalta bolşoviizmin temeceltei nig ta baricaatai baina. Tiikedee nam, kubiskalta strateege ba taagtigiin telөө—oportuniizmiin esergyy karaza—temecesen Leeninii temecel bol gancakan oroson uitan raamadotor jabuulagdaza baisan kereg bişe, tyynçelen byke delekei dee re oportuniizmiigi esergyy karaza temecesen kubiskalta social—dimokraadiin temeceltei nigta kolbootol baisani byrimөsөn ilerene.

2 dugaar kural bol oros oronii prolitaarnariin koişo koişodoo temecesen temeselyyd ba oros oronii 1905 onii ankadugaar kubiskal bolon 1917 onii Fevraali ba Ogtiaabariin kubiskaluudiin yjede bol son kubiskalta jike dailaldaanuudiigi ilaltatai tөgөskeke jabadalda gөn udka çanartai baisan azai. Namiin byke tyyke bol enyyniigi bata taagtaar gereçelne.

Iime deerees manai bolşoviigiin ton saikan uridiinkigi menөөnikitei nigtaar kolboson baina. Kөdөlmөriçen angiin kөmuniis namiin kөtөlbөri doro jabaza kiigdesen guçan zil dotor jabuulagdasan kubiskaliin ebsөgөyi temecel kisenii açaar ali zerge jike turşaliin abtasanii bide karaza baina. Ene ekileltiin yjede caaşadaa jabuulka temeseliin zorilgo bolgon Leeninii tabisan zorilgonuudiin odoo beje lyylegdeed baisanii bide karaza baina. Iime deerees kojordoki kuraliin tyykete өdөr bol bolşoviizmiin işe surtaliin bekizeken delgerkiin (tryymf) bolko baina.

Manai namiin, prolitaariin dig tatuuriin şine yjede, ulas oronii goo socialiizmada orood baika zuura uridiin kubiskaliin turşalgaar kөtөlbөri bolgon, өөriingөө aguu jike tyykete yyrgiigi gyicedkeze baisanii bide karaza baina.

Manai namiin nөk. Staaliinii kөtөlbөrөөr, jabaza Maarks Leeninii teooriigi ulam uragşani delgeryylze, Maarks Eengels Leeninii orkison aguu jike zakiaanuudiigi damzaggyi gyicedkeze baisaniigi bide karaza baina.

Manai namiin bii bolzo togtokoo baisan yjede nөk. Leeninii baiguulza eres temeceze baisan temөr mete negedel ba zajag bol aguu jike yyrgenyydiigi gyicedkekiin kycete kөşyyrge bolzo өgөsөni ba manai nam, byke delekein proletaarinuudiin kubiskalta bol nөk. Staalinii, şine şine kamtadkal ilaltiin majaguudiigi karuulan egçe, Maarks—Leeninii teooriigi kөtөlbөri bolgozo tyynii şine şine ilaltanuudiigi dabaka keregte taalaan tabiza baisanii karaza baina.

M. Saveelijiv.

Modouraskalga.

Cag oçozo baina өşөө eris kuвilalta ygei

Uraskalgiin teempiigi byri erideer abka keregtei.

Modouraskalga bol osoldol tasaldalaas garaad өdii ba tuiliin sula teempeer jabaza baina.

Ijyyliin 25-nii medeegeer modouraskalga bol byke respyyblike dotorco jamar zerge gyicedkegdesen bainab, geke bol, iime baina: usanda modo tabilgiin talaar 86,8 kubi dyyrgegdesen, ecesiin togtoko pyynktede urasaza jirekiin talaar 48,2 kubi ba usanaas teeze gargaka talaar bol miil 9,3 kubi gyicedkezei.

Enyynees Baigaliin rajoon ba Mukar-Şiberiin rajoon kojor kozomdozo jabana. Ene syyliin kojor rajoonuud bol jamar uçaraas yldengi jabanab geke bol, tus rajoonuudiin modouraskalgiin kөdөlmөri deere kөdөlmөriçenii kyçen kyçeer kangagdasan baina. Tyynçilen Baigaliin rajoondo modouraskalgiin kөdөlmөride 464 kyn keregtei baisanaas odooniiur deere miil 91 kyn juu ali 19,2 kubi kөdөlmөriçenii kyçeer kangagdazai.

Gadana Selengiin ba Koriiin rajoonuudiin modouraskalga deegyyr kөdөlmөriçenii kyceer kangaka jabadal aikatar muugaar tabigdasan baika jum. Enyyn deerees byke rispyyblig dotoroo kөdөlmөriçenii kyçeer modouraskalgiigi kangaka tөsөb miil 18,5 kubi gyicedkesen baina.

Modouraskalgiin kөdөlmөriigi çukala kereglegdeke kөdөlmөriçedөөr gyiced kangaza çadaa ygei baiza, modouraskalgiin teempiigi kangaka tukai sanalaa kediiç jikeer tabibaç jamar yre garaza eke belei.

Syyliin 5 konog dotoroo modourakkalgiin kөdөlmөriçen deere 104 kyn jireze nemesen bolboç, modouraskalgaas 221 kyn garaza gederge odoson baika jum. Ilangajaa Mukar-Şiqer, Kori, Baigal g. m. rajoonuudaas ba Veerkneydiin dergedeki usanii irjiin kontooroos kөdөlmөriçenii subarka jabadal jikeer garsan baina.

Tyynii caana modouraskalgiin froonto deere socialis mөriiөө ba udaarniggalga bolon socialis niitiin byksiir g. m. azaliin socialis meeto duud jike sulaar delgeryylegdesen baina.

Mukar-Şiberiin rajoondo modouraskalga deere 250 kөdөlmөriçed kөdөlmөrilzө baisanaas udaarnilguud miil 4 kyn ba mөriiçөgçed negeç ygei, basa bişe rajoonii modouraskalganuud deere udaarniguud ba mөriiçөgçed enyynees deere bişe baina.

Ede byken deerees baicaaza yzeke bol modouraskalgiin erkiledeg rajoonuudiin namiin komsomooliin soveediin bolon profsojuuziin emki zurgaanuud, ene tuiliin gynzygei ulas tөriin ba aza akuin udka çanartai modouraskalgiin kөdөlmөriigi daiçalkii josoor bolşoviigçolon kөtөlbөrilөzө nam ba zasagiin gazaruudiin zygees ene kөdөlmөriin talaar gargasan daiçalkii zaabari togtooluudiigi bodoto kereg deereni bejelyylkiin telөө bodoloo deede zergeer kanduulza çadaa ygei baina.

Kabar apreeli 27-nii өdөr, modouraskalgiin ekileke yjede Burmozkomiin tobçoon bol өөriingөө togtool dotoroo ceke dursan keleseni bol:

„Modobraskalga bol angiiin kurca temeceliin erke baidal deere engerөkө ba angiiin daisad bol talka tariaanii furaaza, bişe foondonuudiigi korolon yrike meteer eldeb savotaaza sedelgenyydiigi yyskeze uraskaliigi tasatkiigi oroidoko tula, raikomuud, namiin yyryyd angiiin seremziigi deere yrgeze daisadta eris katuu tulaasa өgçө uraskalgiin sukariça ygeigeer cag yrgelzedee onobçotoigoor kөtөlөrileze baina".

...Monouraskalgiin kөtөlbөriigi aimaguud ba rajoonuudiin GKiin tyryylegçed ba MK iin ba AKS-iin itegemzetende daalgaka..

...Modouraskalgada komsomoolnuudiigi nelenkiigeer kanduulka asuudaliigi 5 konogiin bolzor dotoroo zөbløn kelceze, suuridaa modouraskalgiin komsomooliin brigaadanuudiigi emkidkekiigi komsomooliin mozkomdo daalgaka...

Modouraskalgiin tasaguud deegyyr cag zuuriin namiin ba komsomooliin yyryydiigi emkidken baiguulkiigi raikoomuudiigi ba komsomooliin koroonuudiigi ujalgalka" gesen baina.

Mozkomiin tobçoonii ene aikabtar çukala gynzygei udkatai togtool bol mөnөө өdөr kyrtele zarim rajoonuudiin ba aimaguudaar bodoto azal baidal deereni bejelyylegdeke ygei caasan deere lyylesen baina.

Ilangajaa komsomoliin emki yyryyd bol modouraskalgaba tyryy cereg bolzo daiçalkii josoor kandaka josotoi aad, kariin tiigeze çadaa ygei, komsomooliin mozkomoos ekileed, komsomooliin raikomuud doodo şatiin komsomooliin yyryyd bol Mozkomiin zygees өgtөsөn ujalgata daabaridaa kaişa kereggeer kandasan baina.

Uçar iimede mөnөө cag eceslee busa, kerbee oriin cagaa byke kyçe çadalaa daiçalkii josoor emkiden elsyylze, azaliin socialis metodiigi өrgөөr nebteryylen erkileze modouraskalgiigi, kөdөlmөriçenii kyçeer gyiced kangaza çadalaa yldesen bolzortoo cag dotoroo amzaltiigi dabaka manai damzag ygei baina.

D. Z. D—nii

Burrespyyblike dotor modouraskalgiin gyicedkeliin ijyyli 25-nii medee (kubiaar).

Leespromkoznuudiin nere.	usanii erjede buul gasani.	usanda ta bisani.	Ecesiin pyynketde jireseni.	usanaas teeze gargasani.
1. Selengiin . . .	72,8	96,9	57,9	—
M-Şiberiin . . .	23,0	47,2	33,8	—
3. Deede-ydiin				
(Kori orolcono) . .	108,1	90,1	46,3	—
4. Baigaliin . . .	73,5	49,9	11,3	—
Kamta	84,1	86,8	43,2	9,3

Tobço medeecelyyd

[...]o kotodo Koito Amee[...]to staadiin komso[...] pleenym bolbo. [...]nde 50 ondoo rajoo[...] faabrig — zavoodiin [...] komsomooliin emki[...]legçed elsebe. [...]ol, baalaltiin kөdөl[...]riigi, esergyyceke [...]mkidkeke tukai asuu[...]koigoor zөblөn kelce[...]mpiriaalizmiin dainiigi [...]zal kөdөlmөri ygei [...] batalan kamagdaan [...] gi aldaii erke çelөө tei bolgokiin telөө negen ebte temeceliigi emkidkeke tukai kelcen baina.

* *
*

Pariiza kotodo Francuuziin komsomooliin TK-pleenyym nөk. Angiri Maarti tyryylegçeteigeer neegdebe. Nөk. Martiaas ekileltiin yge kelekedee imagta komunis namiigi toiruulan niite azalçan zaluudiigi elsyylke jabadaliin onco çukala ulas tөriin udkatai çanartaigi bolzoo tyyn tobçotokelesen baina.

* *
*

Kyykediin k o m u n i i s emkiin ygei kolbootiin tobçoon bol, namiin 2 dugaar kuraliin 30 ziliin oigi daşaramduulan bolşoviig namiin tyykiigi yzeke bykekolbootiin pioneer bagaçuudiin dobdolgo jabuulka tukai keden olon pioneeriin emkinyydiin yyskeligi saişaan ababa. Ijyyliin 30—as aavgustiin 22 kyrtel byke pioneeriin otriaadud, laagiruud ba talmainuudta pioneer bagaçuudiin kui kural bolzo tyyn deere kuuçan bolşoviig ba partizaanuudiin ygiigi tyyn nөsko. Mөn otriaad, laagir ba talmainuudta bolşoviig namiin tyyke yzeke bulanguudiigi emkidkeke josotoi.

20 tukai kөdөlmөriçeniigi tuşaaba.

TOKIOO, 29 (T). Yiledberiin gazaruud ba caarsanii faabrigudiin 20 tukai kөdөlmөriçeniigi Niagaatada komuuniistanuudiin kөdөlmөriçenii uiaridan jabuulba geze zөnelen bariza tuşaaba.

Kiliin caana.

Kapitaalta ulasuudiin kөdөlmөriçөn angi, olon ulasiin dainiigi esergyyceke aavgust 1-nii өdөrtө beledkeze baina

BEERLIN, 29 (T). Byke ulas dotoroo komunis namiin ba bişe kubiskalta emkinyydiin kөtөlbөreer imperiaalizmiin dainiigi esergyyceke ba SSRK gi kamagaalka aavgsutiin demonstraacada beledkeze baina. Keden olon kotonuudta negen ebte dobtolgoor dainiigi esergyyceke komiteeduudiigi kөdөlmөriçen — socialistanuudiin kabaadalgataigaar emkidkegdebe.

* *
*

PARIIZA 29(T). Olon ulasiin dain baildaagi esergyyceke aavgusta negene beledkekiin kөdөlmөriigi ergөnөөr jabuulza baina. „Jyminiite" geze komunis sonin bol medeeceke ulaa beledkeze kөdөlmөriin gol zoriligoni bol Germaanida bolzo bykii yimeegi esergyyceke kereg bolkô ygei gebe.

* *
*

STOKGOOLMI, 29 (T). Şveece ulas dotoroo aavgusta negende beledke jbadal bol imagta laşiizma ba imperiaalizmiin dainiigi esergyycen SSRK ulasiigi kamagaalkiin loozon dooro beledkeliin kөdөlmөri jabuulza baina. Enyynii tukai Stokgoolmi kotodo emkidkegdesen komiteed bol faşiizma ba imperialiizmiin dainiigi esergyyceke 7 konog sonoskobo. Edener bol, aavustiin 1-de tus kotodo 15 miitige [...]

ZUNII NAMARIIN CAGIIN KƟDƟLMƟRIIIN ZORILGO TUKAI

BMASSRiin kolkoozçon-udaarniguudiin respyyblikiin 2dugaar kural deere BK(b) N-i'n MKiin sekritaar nɵk. Jerbaanoviin kelesen iledl

(Ekiigini №272 (1029) de yze) (korrespondeentiin temdeglel)

Kabariin tarilga ali zerge ɵngɵrbɵ.

Ɵɵriingɵɵ iledkeliin kojordoki kubidani orobob, ene bol TK-iin ba AKS-iin togtooltoi kolbogdon zunii namariin cagiin kɵdɵlmɵridɵ jamar jamar yndesen zorilgonuud baisan tukai juma.

Byke soveed kolbootiin ba ilan gajaa manai kolkooznuudiin ɵmɵnɵ tabigdasan gol zorilgonuud bolbol kabariin tarilgiin kampaani ɵngɵrgɵkɵ jabadal baisan. Yndesen zorilgoni bol iime baisan. Kabariin tarilgiin kampaaniiigi bidener dyyrgebe. Bidener ene talaar jamarkan yretei garba geze asuudal garna.

Ijyyniin 5-nii ɵdɵriin medeegeer bidener oroosoto ba ed yiledberiiin tariaanii tarilgiin tɵsɵbiigi 96,6 kubi gyicedkebe. Oroosoto tariaanii tarilgiin talaar 95,2% gyicedkegdebe, zarim tariaaniigi tɵrɵl tɵrɵlɵɵr ilgabal jaarica 98%, şiniice 87%, ovioos 94 g. m. bolno. Kolkooziin seegter bol tarilgiin tɵsɵbiigi 98,2% gyicedkebe. Enyyn deerees karabal kolkooznuud tɵsɵbɵɵ gyiced şakuu dyyrgebe. Ene bol manai kolkooznuudiin ilalta mɵn. Kizaariin tɵsɵbtei sacuulza yzebel nileed ilyy jike bolno. Kerbee ɵngɵrɵgçɵ ziltei ziseelbel kolkooznuud bol 9.655 ga ilyy jike tarisan baina. Kabariin tarilgiin debiskeriin tencyyrite kemzeeni bol manaida socialiis seegter 88 kubi ezelne.

Ene meteer bolkodo manai kolkooznuud tarilgiin kampaaniigi jɵrɵnkiidɵɵ kangaltai ɵngɵrgɵbɵ geze temdegleke keregtei. Enyyntei negen kamta zarim aimaguud bol ilyy gyicedkesen ba zarim aimaguud işyyritei koino kozomdozo tɵsɵbɵɵ gyicedkesen ygei—geze nɵk. Jerbaanov kelene.

Tarilgiin kampaaniiin dyn byridkeke zuura kolkoozçon udaarniguudiin moziin ankadugaar kuraliin togtooliigi bejelyylke tukai kolkoozçon udaarniguud kuraliiu, syylde jamar kɵdɵlmɵri jabuulsan tukai keleke keregtei. Bidener bol manai udaarniguud kabariin tarilgiin kampaaniiin tɵsɵbiigi gyicedkekiin tɵlɵɵ kerzerge temecesen tukai keden olon biçegyydtei baina. Enyynde ton ɵɵrɵ çukalani juub gekede ankadugaar kuraliin tɵlɵɵlɵgçɵd bol nutag nutagtaa baicaaza jireed gancakan ɵɵsɵdɵɵ sainaar kɵdɵlmɵrilɵkɵɵs baitagai karin ɵɵsɵdiigɵɵ toiruulan idebkiteniigi elsyylsen, arad niitiigi daiçalza tyyniigi ɵɵsɵdiingɵɵ koinoos daguulsan baina şuu. Tedener angiiin daisantai temeceke temeceliin koinoos çangaar orolcosonkolkooznuudaa angiiin daisan niudargan ba syidken korlogço etegeedees ceberlekiin tɵlɵɵ şuud temecesen. Tedener bol ɵɵsɵdiingɵɵ kolkooznuudaa şalgan yzeze ken tende suunab, ken kɵtɵlbɵrilzɵ bainab, kaişan geze kɵtɵlbɵrilnɵb, kɵdɵlmɵriiin kyçen kaişan geze tabigdasan bainab geze şalgasan baina.

Enyynii syylde nɵk. Jerbaanov bol kɵdɵɵ nutagaas abtasan kolkoozçon udaarniguugiin biçegyydiigi unşaza, ziseе yzyylne . . .

Enyynde ton çukala udkataini juub gekede ankadugaar kuraliin tɵlɵɵlɵgçɵd bol kɵdɵlmɵriɵɵ bol şoviig josoor jabuulsan. Tedener bol tus kuraliin togtooliigi kolkoozçon aradta oilguulza çadasan kolkoozçonii yyskel keçeeliigi ɵrgɵzɵ çadasan baina—geze kelene.

Ankadugaar kuraliin tɵlɵɵlɵgçɵd tiime sain ziseete kɵdɵlmɵri jabuulsan baikada Bookon metiin zarim aimaguud koino kozomdoson bainab? Ede aimaguudiin geegdesen yndesen şaltagaan bolbol kɵdɵlmɵriɵɵ jabuulza çadasan ygei deerees bolno.

Kizkomiin pleenym bol kizaar dotoroo tarilga kerzerge ɵngɵrsɵn tukai nɵk. Bykaatiin iledkeliigi zɵblɵn kelceed iigeze temdeglebe. „Kizaariin pleenym bol rajoonuudiin kozomdosou ba zarim kolkooznuudiin kozomdoson şaltagaani bolbol juub gekede rajoonii komiteed, namiin yyryyd, soveediin emkinyyd bol kolkoozçon aradiin ɵsɵzɵ baigaa idebki keçeeliigi emkidkesen ygei, oroilon udaridasan ygei deerees bolno geze toolno".

Tasaldal bolsonii şaltagaan bol ton zɵbɵɵr zaagdasan baina. Nutagiin namiin emkinyyd bol kolkooznuudaa bolşoviig josoor kɵtɵlbɵrilɵzɵ çadaa ɵdii, TK, TKK pleenymiin togtooliigi ɵrgɵn olon kolkoozçondo oilguulza çadasan ygei, kolkooziin bodoto baidaliigi sainaar medeke jabadal ygei, zarim kolkooznuudiin ɵmɵnɵ baisan zorilgonuudiigi oilgoko ygei baisan yndesen şaltagaan bol iime baika geeçe. Enyyntei negen kamta zarim kolkooznuudiin dunda niudarganii syidken korloko jabadaltai temeçeke temecel ton kangalta ygei jabuulagdasani azag sezeg ygei. Enyynde zeme gemni bol tere nam, soveediin emkinyyd ɵɵsɵd deereni baina şuu.

Manaida kolkooznuud tɵsɵbɵɵ jɵrɵnkiidɵɵ gyicedkesen baibaç kabariin tarilgiin tɵsɵb gyicedkegdee ygei. Bidener bol ene dutuugaa enyynii koişoki kɵdɵlmɵriɵɵr—tariaagaa zɵbɵɵr kuriaaza, cokizo, kɵdɵlmɵridɵɵ zokis sainaar kandaza tariaagaa zɵbɵɵr kadagalza karza bucaaka josotoi. Bidener bol erkim sain çanartai urgaca abkiin tukai oroldoko josotoi urgacaa kuriaakadaa negeç oroosoo geeke ygei, tariaanii bog ɵbɵsɵnii tyylgiigi sainaar ɵngɵrgɵkɵ geke juu byke zunii namariin cagiin kɵdɵlmɵriiigi bytemzetei sainaar ɵngɵrgɵkɵ keregtei.

Nɵk. Moolotov Dunda-Voolgiin kolkoozçon udaarniguudiin kural deere kabariin tarilgiin kampaaniiin dyn byridkekedee iigeze kelesen gebel: „ɵngɵrɵgçɵ kabaraas mɵnɵɵ kabar ilgarza yzegdesen manai kolkooznuudiin ton çukala şugam bol kolkooziin azal ba kolkooziin sakilga zuramda kandakiin talaar ɵrgɵn olon kolkoozçonii dunda kubilalta bolson baina". Nɵk. Moolotov bol iime şyyberi kiisen baina şuu.

Iime baidal manai enede bolson uu, ene kural deere bidener tiime kubilalta bolbo geze keleze çadaka uu? tiigeze keleze çadakabdi. Enyyniigi gereçelkiin tula bi bol keden olon ziseе yzyylne—geze nɵk Jerbaanov bol keden olon kolkooznuudaa azalaa sainaar jabuulza baisan tukai biçegyydiigi unşana.

... Nɵkɵdaa mɵnɵɵ zilde kabariin tarilgiin kampaaniiin kɵdɵlmɵriiin çanar bol ɵngɵrɵgçɵ ziliin ziseegeer kadaa nileed jike sain baina geed nɵk. Jɵrbaanov ɵɵriingɵɵ iledkeliigi yrgelzelne. Bidener sainaar kakalba, sainaar yresee koroor ugaaba, yresenii tariaagi sainaar ceberlesen. Ede bygede bol zɵb, gebeç nɵkɵdaa kerbee bidener sain sain taliini, sain sain gyicedkeliini geke meteer gancakan ene taliini karabal ton buruu bolko azai. Bidener aguu ikeken gyicedkeltei, kolkoozçon udaarniguudiin sain sain kɵdɵlmɵri baika juma.

Mal azaliigi kɵgzyylke jabadal tariaan azalaas geegdebe.

Tariaan azaliin talaar bidener urigşaa dabşasan baina. Byke Buriaad Mongol respyyblike dotoroo tarilgiin debisker nemeze baina. Geke zuura bidener mal azaliigi kɵgzyylkiin talaar nileed jike dutuutai. Enyyn tukai ziseе bolgon gancakan Buriaad Mongol ulas dotoroo bişe mɵn Zyyn Sibiiri Kizaar dotorooç tomokon kolkooz bolko Staalinii neremzete komuuniigi abaad yzejaa.

Tere komuuna bol tariaan azal kɵgzyylkiin talaar jikeken gyicedkeltei, tere komuunada enyynii urida tariaa taridag ygei şakuu mal azaltai buriaaduud kamtarsan bolboç ene talaar jike gyicedkeltei. Tere komuuna mɵnɵɵ 2.000 ilyy ga tarilgatai. Tedener tariaa beledkeliin tɵsɵb gyicedkesen, tariaazalaas jikeken olzo ababa, azal ta ɵdɵr deeree 4,5 kilograam tariaa kubaaza ababa. Tus komuuna dotoroo sojol bolbosoroliin ba niitiin kɵdɵlmɵri sainaar tabigdasan ŞKM ba bolniicotoi baina.

BK(b) Namiin Kizkomiin sekritaar nɵk. Leoonov kolkoozçon udaarniguudiin kizaariin kojordugaar kural deere Staalinii neremzete komuuna tukai kelesen baina. Ede bygedeeree sain. Enyyntei kamta tus komuunada mal azaliini ton muugaar tabigdasan. Gadana ene komuuna bol mal azaliin talaar tuiliin jike buzagai baidaltai. Aduu maliini too tolgoi koroson baina, tedener bol bykii prostoi yylteriin zasaata malaa alaad, ton sain ba saizbruulsan yylteriin zasaasa maluudiigi yldeebe, mɵnɵɵ bolkodo zasaata maliini turaza baina geze kelene. Kucanuudaa mɵn tiigesen baina. Enyynii ecesee tus komuuna dotoroo konidiin 38% ba eberte tomo ykeriin 25% subairasan baina. Malaa karka tezeeke jabadal mɵn tyyn çelen muugaar tabigdasan baina, tɵliini 11% koroson baina.

Ene yliger ziseе bol juu gereçelneb gekede kolkooz negen taladaa bolşoviig baiza, sain kolkooz baiza, ulas gɵrɵnii ujalgiigi sainaar gyicedkeze bolko aad, nɵgɵɵ taladaa tyynde gynzegei tasaldaltai, muu baidaltai ba dutuutai baidag, tiime baidal zyyn baruun aimagiin oros buriaad kolkooznuudiin malazalda garça baina tyyniigi bidener ...

kural bol tus kuraliin syylde mal-azaliin asuudalda, oroonii, tɵl abka, ɵbɵsɵkuriaalga geke metiin kampaanida josotoi ankaral sanal tabika jabadalda kubilalta kiikeer asuudal tabika josotoi.

Bidenii ɵmɵnɵ yndesen zorilgo bol kolkooznuudaa bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçonoo çanga çadaltai bolgokiin zorilgo tabigdasan baina. Enyyniigi bidener bol gancakan tarilgiin, tariaanii bog ɵbɵsɵnii tyylge ba bişe bişe kampaaninuudiigi sainaar jabuulsanaas gyicedkeke ba kolkooznuudaa bol şoviigiin bolgokodoo mal azaliigi kɵgzyylke zorilgo gyicedkeze gyicedkeke bolno.

Manai tyryyçiin zorilgo bol kolkooznuudaa angiiin talaar ceber bolgoko

Kolkooznuudiin aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylke jabadalda jamar zorilgonuud tabigdasan bainab. Tyryyçiin ba yndesen ulas tɵriin bolon bodoto keregiin zorilgo bolbol kolkooznuudaa angiiin daisanaas ceberleke kolkooznuudaa syidken korlogço, loodor ba bişe karşa etegeedees ceberleke bolno. Ene jabadalda bidener jikeken dabçaltatai baina, enyyn tukai tugaar minii kelesen biçegyyd gereçelze baina. Gebeç, ene kɵdɵlmɵri ɵşɵɵ dutuu jabuulagdaba.

Angiiin daisan bol mɵnɵɵ „aalikan saapaar" kɵdɵlmɵrildɵg baina geze nɵk. Staalinii kelesen zaabariiigi byrimɵsɵn bejelyylke keregtei. Niudarganiigi olzo çadaka keregtei, tyyniigi kinan karaad tere darui tasacokizo çadaka keregtei. Bidener ene keregte çangaar orobo, geke zuura angiiin daisan bol ɵşɵɵ eceslen salaa ɵdii tedener bol manai kolkooznuudta ba ilangajaa malazalta kolkooznuudta şurgan orood suuza baina. Bidener bol caaşadaa kolkooznuudaa angiiin daisanaas ceberleke, caaşadaa ali bykii syidken korloko jabadaliigi ileryylke, caaşadaa loodor zalkuunariigi ceberleke ton çukala keregee martaka joso ygei. Gancala enyyniigi gyicedkebel bidener bol kolkooznuudaa bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçonoo çanga çadaltai bolgoko gesen nɵk. Staalinii loozoniigi bejelyylze çadana.

Keden olon kolkooznuud dotoroo niudarganiigi olzo çadaka ygei, tyyniigi dunda çadaltanaas ilgaza çadaka ygei jabadaliigi toirozo garça bolko ygei zarimdaa niudarganii orondo dunda çadaltan baikaas baitagai ygeiteiner cokigdodog uçar gardag. Enyyn deerees baicaabal bidenii zorilgo bol gancala angiiin daisanaas ceberlekees gadana kolkooziin kani nɵkɵriigi tyynii daisanaas ilgaza tanika keregtei. Zarim gazarta tiime alduu garsan baina. tyyniigi jabuud dundaa zasaka keregtei. Taanar udaarniguud ene keregte nutagiin namiin emkinyydte tusalamza yzyylke josotoi.

Tyynii caana nɵk. Jerbaanov bol iime asuudal deere zogsono: nɵkɵd Staalin, Moolotov, Kizkom kizgyickom bol kolkooznuudiin ɵmçɵtɵnɵɵs tasarkai suudag tukai keden udaa zaasan baina. Eneni juub gekede ede kolkooznuud bol ɵmçɵtɵnɵɵş tasarza bejee kaagaad ɵɵsɵdiingɵɵ kolkooziin zamiigi ilgaza, ɵmçɵtɵnii dunda oilguulka niitiin kɵdɵlmɵri jabuulna ygei. Ene bol tende kaana kolkooz baiguulalta ton baga baisan ba ilangajaa Mukar-Şiber Deede-Yde g. m. ton jikeer gardag baina. Ɵmçiin ygeitei dunda çadaltanda iime kaişa kereg kandaka ba ɵɵsɵdɵɵ ilgaran suuka jabadaltai eris temeceke keregtei. Zarim kynyyd bol iigeze bododog bidener kolkooz baiguulsan koinoo mɵnɵɵ ondoo kyniigi abka ygei geze bodono.

Iime „bodolgotoi" baikadaa sain sain ɵmçɵtɵniigi kezeeç kolkooztoo oruulza çadaka ygeibdi. Sain sain ɵmçɵtɵniigi kolkoozto oruulka gesen nam ba zaşagiin gazariin zaabariigi martana geeçe. Enyynde ton çukala sanal bodol tabika ba ɵmçɵtɵn bykende oilguulka meteer kɵdɵlmɵrilkɵ keregtei.

Paar kakalalgiigi erkim sainaar ɵngɵrgɵkɵ

Kabariin tarilgiin kampaani jɵrɵnkiidɵɵ dyyrebe. Gebeç paar kakalalgada manai ende ton jike dutuu baina. Ijyyli 5-nii ɵdɵriin medeegeer manai paar kakalalgiin tɵsɵb araikan 30% gyicedkegdebe. Zarim kolkooznuud bol iigeze oilgono: kabariin tarilga ɵngɵrbɵ şuu, kerbee urgabalani tariaatai bolkobdi, tiime tula jireke ziliin tɵlɵɵ sanaagaa tabisanii juu baikab. Paaraa cag deereni kakalka keregtei bɵgɵɵd, basa kakalkadaa nege bişe kojor gurba dakin kakalka keregtei geze kynyyd medeneç bodonoç ygei.

Bi bol Bookonii aimagta jabasan, tiikedee Bookondo jamar uçaraas urgaca urgasan ygeigi şin zelze yzesen. Jamar baibab gebel keden olon kolkoozuud tabadaki zildee zniibe deere tariza baisan baiba. Ede bol negedeki riaad kagalsan bolboç ton oroitozo, kojor gurba

Taanar bol nege riaadaar kakalsan paar namar boltor jamar bolkiini ɵɵsɵdɵɵ sain medeze baina. Kerbee iime muu paar deere tarikiin orondo tasiaanii soloomiin uzuur deere taribal deere bolno. Uçar iimede bidener bol mɵnɵɵ ziliin paar beledkelde ton jike sanal bodol tabika geze zorilgo tabika. Kerbee bidener urgacaa deeşeiyylke, tarilgaa sainaar ɵngɵrgɵkɵ, erkim sain urgaca abka tukai kelcedeg bol, tere sain urgaciin tɵlɵɵ kabar tarilga kiike cagtaa bişe, karin nege zil urida paar kakalka yjedee tyynii tɵlɵɵ temeceke bolno.

Bidener bol mɵnɵɵ zilde zyyn aimaguudta paaraa kojor dabkar kakalkiin zaabari ɵgɵbɵ. Tende bol elisetei ulaan şoroitoi gazar bolko tula gurba dakin kakalsanii çukala bişe bɵgɵɵd Alair, Ekired-Bulgad ba Bookon bolon bişe aimaguudta paariini gurba dakin kakalka ygei bol bişe arga ygei. Manai kolkoozçon bol enyyniigi gyiced oilgono ygei azai. Uçar iimede bidener paaraa sainaar kakalka, cag deereni boronoilko jabadalda ɵɵrɵ sanal tabika keregtei. Mɵnɵɵ paar kakalalga ton kangalta ygei jabaza uaina. Tere tula ene kozomdolgiigi darui usadkakiin tɵlɵɵ temeceke.

Ɵbɵsɵɵ kuriaalgiigicag deereni dyyrgeke

Kojordoki bodoto asuudal bol ɵbɵsɵ kuriaalga tukai bolno. Ɵngɵrɵgçɵ zilde enyynde juu bolson bainab gebel ɵngɵrɵgçɵ zilde ɵbɵsɵ nogoonii urgaca bol sain baisan, mɵnɵɵ zildeç tiime sain. Ene ɵbɵsɵ kuriaalgada cag bolzortoni orozo, kagdaraa ygei nogoogoo cag deereni şimetei sainaar kuriaaza abkiin tɵlɵɵ oroldoko oroldolgo ygei baina.

Manai ende ɵbɵsɵnii cabçalgada aavgusta 1-ees ekilen orson uçaruud baina. Taanariin medeseer ene cagta ɵbɵsɵ nogoon bol kataza kagdarça ekildeg baina. Mɵnɵɵ ene dutuugaa sanamzadaa abça ɵbɵsɵnii cabçalgada cag deereni orzo, ɵbɵsɵɵ kagdaruulka yzeeke bişe karin kataaza comozo sainaar kuriaaka keregtei. Zarim kolkoozuudta „ɵbɵsɵɵ 30 40 ga cabçasan koinoo cɵmɵɵni kuriaaza abka" gedeg ton koroto jabadal garsan.

Bi bol taanar mɵnɵɵ zilde ɵbɵsɵɵ cag darui kuriaaza abaad socialiis mal azalaa ɵbɵsɵ tezeeleer gyiced kangaza ba ulas gɵrɵndɵɵ ɵbɵsɵ tuşaaka ujalgaa cag darui gyicedkeze çadana geze naidana.

Tariaanii kuriaalgada daiçalkii beledkeltei oroko

Enyynees caaşa kuriaalgiin kampaani jabuulka tukai asuudal baina. Kizaariin komiteediin pleenym ba kolkooznig-udaarniguudiin kizaariin kojorduugaai kural bol kɵdɵɵ azaliin zunii kampaanida beledkeke tukai asuudaliigi todorkoi goor tabisan azai. Basa nileed olon todorkoi zorilganuudiigi tabisan baina. Bi bol tyyniigi dakin babtan keleke ygei bainab. Zygeei ene asuudal jamaraar tabigdasan ba bidener bol tere asuudaliigi ɵɵsɵdiingɵɵ urida jamaraar tabika josotoi bolkojoo taanariin ankaralda k a n d u u l k a sanaltaib. Kuriaalgiin k a m p a a n i d a kɵdɵlmɵriiin maliigi beledkeke tukai iigeze temdeglesen baina: „Kabariin tarilgiin dyyremegce rajoonii veterinaariin kyce keregleze goorni yzeke. byke muudasan aduudiigi oncolko ba bykeli syydkeer belçeeride kariuulaka jabadaliigi emkileke".

Bidener bol aduugaa too tolgoi goorni yzeze, tyyn dotoroos muudasan, zyderseniigini olozo, ertees amaraltada tabiza tezeeke josotoi bainabdi. Ene bol tuiliin jike yyrge mɵn. Manai kolkoozuud ene kɵdɵlmɵridɵ oroodyi, basa aduud bykeniigɵɵ kimgadalda tabiaadyi baina.

Sain urgaca, sain brigaada, sain brigadiir tukai kelceke yge tediigeer eceslegdekegyi baina. Sain brigadiirfa bol sain morin, sain kumuud sain terge g. m. keregtei baina şuu. Kuriaalgiin kampaaniiin beledkel bolood byke ɵbɵsɵnii jabuulgada morin bol—çukala keregtei ...

gi too tolgoigoorni yzeze baikani çukala baina.

Bidener bol kuriaalgiin kampaaniigi amzaltatai ɵngɵrgɵkiigi kyceke bainabdi, gebeç kerbee maşiina traagtornuudaa odoo cagaas ekilen zasabarilaagyi bol kuriaalgiin kampaaniigi jabuulza çadakagyi geeçibdi gebel zokino. Kolkooz dotor kɵdɵlmɵriiin kycen gyiced bişe, gancakan kooson garaaraa tarilga kuriaaza amzagdakagyi. Ene kɵdɵlmɵriiigi MTS-iin tusalamza ygeigeer jabuulkani berke. Iike zuura maşiiniin açag tusiigi oilgokogyi, maşiinadaa gamgyigeer kadaka uçar bidende baidag. Ene zilde 4 MTS emkilesen ba nileed olon traagtornuudiigi abasan bainabdi. Iime tula tragtoriist ba maşaniistnuudiigi ertees beledkeke keregtei bolno. Rajoonii emkinuudiin kyyrsenyydiigi emkilekede kolkoozuud bol erkim sain, zuramtai ba idebkitei kolkooznig-udaarniguudiigi ilgekiingee orondo ton beledkel ygei, ton geegdendi kynyydiigi ilgeded baina. Ene bol ton zokioogyi kereg mɵn. Maşiinii baaziigi kɵdɵɵ azalda baiguulka gesen gancakan jabuulga baika bişe, karin tere maşiina, traagtoriigaa ebdeke ygei, sainaar kadagalaka, tyyniigee jabuulaza çadaka surguulitai kaadriigi oloko keregtei baina.

Kizaariin kolkoozniguudiin kojordugaar kural iigeze kelesen: Traagtornuudiigi zurgaan konog byri borozdaa deereni şa... ze baikaas gadana 800 ... dɵlmɵrilɵsɵn byke traag... gi dunda zasabariaar kang... da zasabariiin darkanii ... emkilkiigi sovkooziin ba... direegtɵrnuudiigi ujalgal...

MTS-iin traadtarnuud... zun—namariin yjege paa... bi kakalalgada golduu ... traagtariigi cabçalgada ... dee bol boolto booko, ... gaaka g. m. tus bagazata... keregleke, tere ygeigeer ...

Traagtariigi bol ɵbɵsɵ... gada keregleke joso yge...

Tyynees caaça iledkel... riaa cokilgonii jabuulgi... tukai kelene. Urda bolc... alduunuudiigi sanaza, tyy... nɵɵ zilde gargakagyi ke... ne. Enyynees urda jike ... taguudta bol tyryyn tari... riaagaad, tyyniigee syyl... gedeg baigaa, tiikede o... ner bol tariaa cokilgiigi ... abkaas tasalduulka y... asuudal tabika bainabdi. ... ton çukala yyrge mɵn, ... cag bolzortoni bodoko... kolkooziin azal yiledberi... byriiin todorkoi yyr... ertees oncolozo, tariaa ... deede teempe jabuul... toolkogyi jabadal, ken... gyi yimeeke jabadal g... orooso bolgozo tabika ... cag bolzortoni dyyren... keregtei.

Ɵrgɵn niite kolkoozçoniigi ulas tɵrii... tesyydiin tasaguudiig toiruulan zag...

Ulas tɵriin keltesyydiigi emkilke jabadal bol MTSiin kɵdɵlmɵridɵ jikeken udka çanartai baina geze nɵkɵr Jerbaanov kelebe. Nam bol erkin sain kamoniistuudiigi elsyyleze ulas tɵriin tasaguudiin daraga bolgozo ilgesen baina. Ulas tɵriin keltesyyd bol manai Buriaad-Mongol respyyblike dotor kabariin tarilgiin syylde emkilegdesen bolboç aguu jike kereg byteesen baina. Ulas tɵriin keltesyyd bol Ulaan cereg dotor jamar kereg byteesen baigaab, mɵn tiime keregyydiigi MTS, Sovkooz dotor ba kolkooziin dunda byteeke josotoi. Ulaan cereg dotor ulas tɵriin surguuli jamaraar tabigdasaniigi taanar medene bizete Manai cereg dotoriin ceregiin teeknikiin ba ulas tɵriin surguuli bol byke delkei deerki ceregyydees ondoogoor tabigdasan baina. Manai ulaan cereg—aza akui ba ulas tɵriin zorilgo medeke tyryy mɵn. MTSiin dergede emkilegdesen ulas tɵriin keltesyyd bol... iin olon niitiigi ulas tɵ... bolbosoruulka, MTSiigi ... emkinyydiigi toiruulan ... kolkoozçoniigi bol ma... bodolgo oilgoko, byke ... asuudaluudiigi sain ... ulas tɵriin biçegte bolb... g. m. zorilgo tabina.

Iime bolkoloo... ul... tasaguudiin urda jike... baina şuu. Namiin tɵb... bol kolkooziin jabuul... şadar zagsaza, şin... daka jabuulgiin kɵdɵ... baidaliigi medeke kere... zaana. Kɵdɵɵnii idebi... ulas tɵriin keltesyydiin... ridɵ tusalka talaar jam... zyil ba jamar sain uça... gi medeke keregtei. ... baidalda bol be..., ... udaridalga kerelegdene, ... kinyydni ulas tɵriin ... mɵn.

Angiin seremziigi ɵrgɵzɵ, niudargaç... koro kyrgeke sedelgede katuu cokico...

Nɵkɵr Jerbaanov bol kuraliin tɵlɵɵlɵgçɵdiin ankaraliigi oncolon kurcadkaza, ykeze baisan angiiin daisanguudtai temeceke jabadaliin şine baidal tukai kelene. Ene zil dotor angiiin daisanuudiin niuuca jabadal ulam erçemtei jabakani bidende damzaggyi yzegdene, ene kuriaalgiin kampaanidaç bolood busaç kampaaninuudta, angiiin daisanguud tuskai koroto kɵdɵlmɵriigɵɵ jabuulna. Odoo yjede angiiin daisan-niudargan bol ile todoor idkana ygei. Tere bol „Semeekeneer nuuga tabiza" yileddeg bolno. Niudargaçuud bol koito jabuulgiigaa tarilgiin gazarta emkileze, namariin yjede tariaa beledkelde korolko barimtanuudni mɵnɵɵç baina. Talka tariaagaa narin kadagalka jabadal bol ton çukala asuudal bolko tula tyynde onco sanalaa tabika keregtei.

Cag bolzortoni kadaza abka tediiken bişe, urgaciigaa karan kamgaalka yyrge baina şuu. Bookonii baimagta ɵngɵrɵgçɵ zilde çiniiciigee ogtiaabri sarada kadaza abasan uçar manda ile baina. Enyyn deerees juu ... sananab ta? Oroo... cakan soloomo ab... Angiiin daisanguud bol ... tariaa kulgailaka ... gazariigi karan k... badalda çukala s... regtei.

Ɵngɵrɵgçɵ zilde nileed o... zuudta bol kolkooznigu... eneen tariaa cokison, ... ambaarta askarsanaa m... g. m. uçaruud baisan ş... ygedee naiduulza ... Kedeçeneen cok... neen klodovoidoo aba... caan baicaadag ygei bai... bol ene bygede ondoogo... deke. Namiin Tɵb k... todorkoi zaabari ɵgɵsɵ... gaadiin obin deeree cok... tariaanç, bultaa...—ç... baika josotoi, basa çi... kebeeree ambaartaç o... ba klodovoidoç abtak... Negekenç orooso m... ygeigeer, kɵdɵlmɵriigɵɵ keregtei.

Tariaa tuşaalga bol—manai tyryyşiin ujalga mɵn

Nɵkɵr Jervaanov bol tariaa tuşaalgiin urda tabigdaka zorilgo tukaida bodomzo ygedee kelesen baina. Namiin Tɵb komiteediin ba zasagiin gazariin tariaa tuşaalgiin tukaida gargasan zaabari ile ba tɵdorkoi baina. Kabariin tarilgiin kampaaniiigi jabuulka yjede gargasan tɵsɵbiin jamarç kubilalta baiza bolko ygei. Jamarç ugtamziin tɵsɵb baiza zokiko ygei. Tarilgiin tɵsɵb kolkooz byride ɵgtɵsɵn baina, Tariaa abalgiin proceentiin noormiigi kolkooz byken medene, mɵn eneni ɵmçiin azaltan bykende ile baina. Yndesen zaabariiigi ebdeke eldeb jabadal bol kuuliiin gemte jabadal tula katuugaar gemnegdene enyynde jamarç suladkal baika josogyi.

Ɵngɵrɵgçɵ ziliin tariaabeledkel ba mɵnɵɵ ziliin tariaabeledkeliin ilgaagi medeke keregtei. Ɵngɵrɵgçɵ zilde bol kontragtaaciin doogo vooriin josoor jabuulsan baigaabdi.

Udaarniguudiin kolkooziin 2 dugaar kural bol tariaatuşaalgiin tɵsɵbiigi cag bolzortoni dyyrgeke nam bolood zasagiin za... zorto oroilon gyicedkek... tukai ɵɵriingɵɵ itegelte... ke geze sananab.

Kolkooziin kuraliin t... bol kolkooziigi bolşovii... kolkolkoozçoniigi çang... bolgoko geze manai kai... ridagça nɵkɵr S t a ... çukala l o o z o n g i i ... lyylen gyicedkeke ba b... ner ɵɵsɵdiingɵɵ kɵdɵlm... bilalta olono gesen ... yge bol bideneriin urd... san tula byke zoril... gi damzag sezeg ygei g... geze naidagdana. Ene l... bidener temecesen baiga... caaşadaaç temecekebdi, ... nai urida tabigdasan ... nyydiigi bolşoviig josoo... gyicedkenaa.

(Gyn jikeer aligaa taş...

Rèdaagtor S. Şira...